

Rechtshistorische Courant

Inhoud Maart 2023

<i>Inhoud Maart 2023</i>	1
<i>Woord vooraf</i>	2
<i>Recent verschenen</i>	3
<i>Call for Papers</i>	5
Call for papers – 76ste sessie van de Société Internationale Fernand De Visscher pour l’Histoire des Droits de l’Antiquité aan de Universiteit van Helsinki (Deadline 3 maart 2023).....	5
Call for papers – ‘The Tangier Statute Centenary Conference’ (Deadline 15 mei 2023).....	6
Call for papers – ‘Wine & Institutions in the Ancient World’ – 16-17 november 2023 (Deadline 15 april 2023)	7
Call for papers – ‘Food, Rules and the City’ – 16 - 17 november 2023 (Deadline 15 maart 2023)	8
Call for papers – 2023 volume ‘Rechtskultur, The making of Europe’ (Deadline 30 oktober 2023)	9
<i>Kalender</i>	10
6 maart 2023 – Causerie van prof. Hylkje de Jong (VU) voor het Gents Instituut voor Rechtsgeschiedenis, Gent.....	10
7-31 maart 2023 – Spring School Historical Performance Studies 2023, Groningen	10
7 maart 2023 – Lezing bij Forum Romanum: prof. dr. Dave De Ruyscher: ‘Cessio bonorum: een opmerkelijke receptie in de zestiende eeuw’, Amsterdam	12
8 maart 2023 - Inauguraal college van de Wisselleerstoel van de Stichting tot Uitgaaf der Bronnen van het Oud-Vaderlands Recht 2022-2023, prof. mr. Hylkje de Jong.....	12
20 maart 2023 – Lectio prof. dr. Ulrike Babusiaux: ‘Narrative Structures in Roman Legal Writing – Iulius Paulus’	13
27 en 28 maart 2023 – Lezing door Prof. Jørn Øyrehagen Sunde ‘Comparing supreme courts in Europe’ en ‘Scandinavian and Viking legal history’	13
14 april 2023 – Afscheidssymposium ter ere van Harry Dondorp, Amsterdam	15
8-10 juni 2023 – Conferentie ‘Standardisation and Localism in the Legal and Economic world of the Romans’, Brussel en Gent	17
<i>Varia</i>	19
Vacature juniorprofessorat over de geschiedenis van Vlaanderen vanuit het perspectief van Europese en globale verstrengeling, Universität Paderborn	19
Vacature doctoraatsonderzoeker voor het FWO Senior Onderzoeksproject,	19
Universiteit Gent.....	19

Woord vooraf

Waarde lezer,

Deze maand zal afsluiten met het Belgisch-Nederlands Rechtshistorisch congres in Leuven. Het programma ziet er mooi uit. Er staat voor iedereen wel wat bij om naar uit te kijken. In mijn geval is dat bij voorbeeld de lezing van Harry Runia over de rol van Meijers bij de ontwikkeling van het Nieuw Burgerlijk Wetboek... in de jaren 1939 tot 1944.

Nu is mijn probleem dat ik de publicaties van Meijers over codificatie van voor de oorlog ken en uiteraard ook de queeste die begon in 1947. De jaren daartussen zijn echter een mysterie – niet zozeer de tragische gebeurtenissen voor Meijers, Cleveringa, de Leidse universitaire gemeenschap van professoren en studenten of het Nederlandse volk – maar wel de grote vraag: werkte Meijers nu echt al aan het Burgerlijk Wetboek tijdens de oorlog of niet? Het antwoord is niet duidelijk. We weten dat Meijers doorgewerkt heeft over recht "in een tijd, toen mij geen enkel rechtsgeleerd werk ter beschikking stond". Deze zin, neergepend in 1947 in het Voorwoord van zijn *De Algemene Begrippen*, verbergt echter veel. De rest van het Voorwoord vermeldt echter niet meer dan: "in de vrijheid teruggekeerd". Dat Meijers in gevangenschap gewerkt heeft aan de *Algemene Begrippen* lijkt voor de hand te liggen, maar wat heeft hij nog meer gedaan?

Ik kan me goed inbeelden dat ook Runia het perfect antwoord (nog) niet heeft en dat voor veel collega's, zeker onderzoekers uit België, dit niet zoveel uitmaakt omdat het ver van hun bed ligt, maar dat is net het leuke aan het Belgisch-Nederlands Rechtshistorisch congres. Het mag ook gaan om onderzoek dat nog niet afgesloten is en, vooral, de deelnemer krijgt een buffet voorgeschoteld met zoveel lekkers dat er altijd wel iets is dat in de smaak valt en wat de ene laat liggen, peuzelt de andere met plezier op.

(Met dank aan Jeroen Chorus voor de verwijzing naar *De Algemene Begrippen*.)

De hoofdredacteur

Dirk Heirbaut

Redactie

Filip Batselé

Amber Gardeyn

Pieterjan Schepens

Jasper Van de Woestijne

Florenz Volkaert

Recent verschenen

E. GERARD, F. VERLEDEN (ED.), *De Belgische regeringen sinds 1831. Ministers, bevoegdheden, partijen*, Brussel, ASP, Series Standen en Landen, ISBN 9789461174031 , 2022, 420 p., € 49.

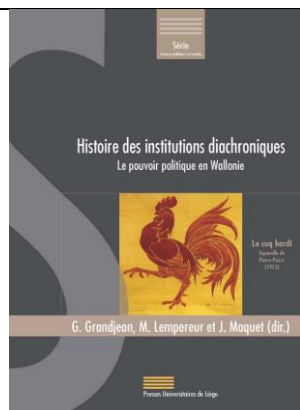
De regering is het knooppunt van de politieke besluitvorming in België. De uitvoerende macht is allesbehalve een ondergeschikt onderdeel van de Staatsmacht, die louter zou 'uitvoeren' wat elders wordt beslist. Het is de regering die via de bureaucratie het land bestuurt, de belastingen int en die het gezag heeft over leger en politie. De ministerraad, ministeriële comités en kabinetten gelden als de machinekamers van de macht, de cruciale schakels in de politieke en parlementaire besluitvorming waar de compromissen worden gesmeed, maar ook waar de facto de wet wordt geschreven. In een parlementair systeem is de ultieme trede in de politieke loopbaan dan ook – tenminste, in de binnenlandse politiek – het lidmaatschap van de regering.

Opmerkelijk genoeg ontbrak het tot dusver aan een integrale historische reconstructie van de Belgische regeringen en hun samenstelling. Er was onder historici en juristen zelfs geen eensgezindheid over het aantal regeringen, bij gebrek aan eenduidige afbakeningscriteria.

In dit werk wordt teruggegaan naar de originele bronnen, de benoemingsbesluiten verschenen in het Belgisch Staatsblad, om vanaf 1831 een zo volledig mogelijk overzicht te bieden van de opeenvolgende Belgische regeringen: hun samenstelling, vorming en ontslag. Voor vrijwel elk onderzoek naar de Belgische politieke geschiedenis – ongeacht of het gaat om institutionele, economische of sociale aspecten – is een verwijzing naar de regeringscontext noodzakelijk, zelfs onvermijdelijk.

Niet alleen beroepshistorici, maar ook politicologen, economen, communicatiewetenschappers, journalisten, studenten en al wie belangstelling heeft in Belgische politieke geschiedenis en besluitvorming, zullen hun gading vinden in dit repertorium.

Zie ook [hier](#).

G.GRANDJEAN, M. LEMPEREUR, J. MAQUET (ed.), *Histoire des institutions diachroniques*, Liège, Presses Universitaires de Liège, ISBN 9782875623140, 2022, 456 p., € 35.

Talrijke instellingen hebben politieke macht uitgeoefend op het grondgebied van het huidige Wallonië. In dit boek worden instellingen opgevat in de ruime zin van materiële, symbolische of functionele instellingen die in de loop der tijden zijn geëvolueerd. Dat geldt bijvoorbeeld voor het gerechtsgebouw in Luik, representatieve vergaderingen, bepaalde vestingwerken, dorpsgemeenschappen, het symbool van de Waalse haan, de taalgrens, de oprichting van het Waalse Gewest, de organisatie van justitie, rechtspraak en politie, de Vrede van Fexhe, de organisatie van het hoger onderwijs en de oprichting van musea. Deze talrijke instellingen hebben hun stempel gedrukt op het Waalse landschap. De institutionalisering van de uitoefening van de politieke macht in Wallonië wordt in dit boek specifiek geanalyseerd om de diachrone gevolgen ervan vast te stellen.

Meer info vind je [hier](#).

Call for Papers

Call for papers – 76ste sessie van de Société Internationale Fernand De Visscher pour l’Histoire des Droits de l’Antiquité aan de Universiteit van Helsinki (Deadline 3 maart 2023)

De 76ste sessie van de SIDHA zal dit jaar plaatsvinden aan de Universiteit van Helsinki van 22 tot 26 augustus. Geïnteresseerden kunnen tot 3 maart een voorstel indienen. De volledige call for papers kan u hieronder of [hier](#) raadplegen de Second Circular Letter [hier](#).

The study of ancient law is distinguished from nearly all other fields of law in that its sources are divided sharply between sources that are intensely material, local and casuistic as opposed to sources that are transmitted almost exclusively through a textual tradition and which have spread over national boundaries and over time to have an almost global reach. For example, Roman law is known through documentary sources from all around the ancient world, from inscriptions and manuscripts, wax tablets and papyri, telling of the law of everyday life and how law was used in conflict resolution. On the other hand, the Justinianic compilation and other manuscripts have enabled Roman law to have an immense influence in later legal cultures, spreading far beyond the borders of the Roman Empire, to places like Japan or America. The aim of this conference is to explore the implications of this dichotomy. We invite papers that study how archeological excavations and the meticulous study of ancient sources have transformed our conception of ancient law, bringing with it ideas such as diversity or legal pluralism, but equally investigations on how the very act of reception and impact on modern legal cultures has subtly influenced our understanding of ancient law. The key words are materiality and immateriality, the juxtaposition of a material object such as an inscription and the immaterial ideas of law and jurisprudence.

Within the theme of the conference, we are especially interested in papers that engage:

- the relationship between documentary and manuscript tradition on ancient law, for instance legal pluralistic analyses on disjunctions and contradictions between the two
- new discoveries in e.g. the epigraphic or papyrological sources and their significance
- the role of material, non-literary sources in understanding the ancient legal tradition
- the application of themes of legal materiality in ancient law
- the impact of writing and writing materials in law and legal practice
- the material surroundings of law, such as spaces of creating and practicing law, legal archaeology and legal symbolism
- the ways how materiality was conceptualized in ancient law, the law of things, substantiality and the notion of materia
- reception of the manuscript tradition of ancient law and projections of modern ideas into the ancient materials

As is traditional, these examples are not in any way restrictive and we welcome proposals from a broad range of topics. As always, we welcome proposals that represent the entirety of the ancient world, from ancient Mesopotamia to Late Antiquity.

We invite proposals for complete panels and individual papers. As before, a basic panel consists of three papers of 20 minutes and discussion (with a total of 90 minutes), but we also welcome panels with a dedicated commentator or commentators. We encourage thematic proposals that

transcend geographic or chronological boundaries. We are also introducing a few new types of panels or forms of structured presentation for a 90-minute slot. They include the roundtable format (1-2 chairs, 3-4 presenters with 10-minute presentations) with emphasis on discussion, author-meets-readers panel proposals on important recent books (1-2 chairs, 3-4 commentators) as well as skills/pedagogical workshop (chair, 3-4 presenters) that engage in the study and/or teaching of ancient law.

Call for papers - 'The Tangier Statute Centenary Conference' (Deadline 15 mei 2023)

Het Statuut van Tanger werd ondertekend op 18 december 1923. Exact 100 jaar later is dus het ideale moment om de Internationale Zone van Tanger, dewelke opgericht werd door dat Statuut, terug in de schijnwerpers te zetten. De Internationale Zone, die tot 1956 bestond, lijkt namelijk een compleet vergeten deel van de recente rechtsgeschiedenis te zijn. Dit is helemaal onterecht aangezien deze fascinerende Zone wellicht het eerste moderne grote belastingparadijs was, de inspiratie vormde voor de bekende film Casablanca (en nog vele anderen) en talrijke rechtspraak had over 'economische gelijkheid tussen de burgers van de deelnemende landen' die al echo's bevat van latere EU rechtspraak. Dit naast het feit dat meerdere hoge functionarissen van de zone en haar rechtbanken later bij de voorlopers van de EU of bij de Raad van Europa terecht kwamen. Niet onbelangrijk is ook dat 4 van de 6 oprichtende lidstaten van de EGKS al lange tijd samenwerkten in Tanger in de 'geïnternationaliseerde' uitvoerende, wetgevende en rechterlijke machten van de Zone. De rol van zowel België en Nederland in de Zone is zo goed als niet onderzocht, ondanks het feit dat beide landen een redelijk belangrijke rol speelden in het bestuur van de Zone, zeker na WWII. Dit en nog veel meer vraagt dus extra aandacht en onderzoek, wat we hopen te bereiken door middel van deze conferentie.

Aangezien de Zone dermate weinig onderzocht is, vragen we eerst enkel een onderzoeksvorstel van 150-200 woorden en een kort CV tegen 15 mei 2023 door te sturen naar het volgende emailadres: tangerstatut100@gmail.com. Tegen 1 Juli koppelen we dan terug. Indien uw onderzoeksvorstel is aanvaard, dan vragen we een abstract in te dienen tegen 1 november 2023. Het doel is om een boek uit te brengen na de conferentie. De conferentie zelf zal plaatsvinden op 18 december 2023 in Tanger. Jammer genoeg kunnen we de kosten van de sprekers niet dragen, maar we kunnen wel een uitnodiging opmaken zodat externe financiering aangevraagd kan worden. Meer informatie, alsook de volledige call for abstracts in het Frans, Engels, Spaans, Italiaans en Arabisch kan men [hier](#) vinden of door willem.theus@kuleuven en/of geert.vancalster@kuleuven.be te contacteren.

Call for papers - 'Wine & Institutions in the Ancient World' - 16-17 november 2023 (Deadline 15 april 2023)

Wijn was diep verankerd in de oude mediterrane samenlevingen op alle niveaus, vooral in de Grieks-Romeinse wereld. Het was de favoriete drank voor de rijken en de armen, het belangrijkste bedwelmende middel in de antieke wereld en een belangrijke bron van calorieën in het dagelijkse dieet. Wijn werd universeel gebruikt in ceremonies en medicijnen, en het drinken ervan stond gelijk aan beschaafd sociaal-cultureel gedrag. Hierdoor kwam wijn op de tafel van alle klassen en soorten mensen, van de gewone man tot de keizer, van slaven tot vrije personen, van militairen tot burgers, en van heidenen tot gelovigen.

Dit wijdverspreide en diepgaande belang van wijn in antieke samenlevingen en economieën maakte het voorwerp van terugkerende en wijdverspreide exploitatie en controle door diverse instellingen, waaronder in de eerste plaats de heersende elites, staten en wettelijke organen – bv., in de handel en bevoorrading door statelijke bevoorradingsmechanismen (cf. de Romeinse Annona of de Griekse polis), in de landbouw door de aanwezigheid van landgoederen die eigendom waren van de overheid, en in de wetgeving door het verlenen van privileges of belastingverminderingen aan producenten en handelaren - maar ook religieuze organisaties (b.v. producties verbonden aan tempels, kerken, kloosters, etc.) en zowel burgerlijke als militaire verenigingen in stad en land.

Met deze conferentie willen we onderzoeken hoe wijn werd geproduceerd, verhandeld en geconsumeerd binnen dit soort institutionele kaders in het oude Middellandse Zeegebied, in Oost en West, en van de Klassieke tot de Late Oudheid. We streven ernaar de conferentie in te delen in drie thematische sessies - 1) Wijn en macht; 2) Wijn en religieuze instellingen; en 3) Wijn en het leger - maar voorstellen over andere verwante aspecten zijn ook welkom. Wij zijn geïnteresseerd in papers die specifieke gevallen en/of contexten behandelen, en bredere actuele discussies over lokale, regionale en/of mediterrane ontwikkelingen. Wij moedigen collega's vooral aan om interdisciplinaire voorstellen in te dienen waarin archeologie, oude geschiedenis en natuurwetenschappen samengaan, maar ook meer disciplinegerichte voordrachten worden aanvaard. Het is de bedoeling deze conferentie als een breed opgezet maar samenhangend volume te publiceren bij een grote uitgever.

Wie aan de conferentie wil deelnemen en een hoofdstuk wil bijdragen, wordt verzocht uiterlijk 1 maart 2023 een abstract van ca. 500 woorden te sturen naar Dimitri.vanlimbergen@ugent.be en p.komar@uksw.edu.pl. Een eerste draft of working paper is gewenst voor aanvang van de conferentie.

Meer info vindt u [hier](#).

Call for papers - 'Food, Rules and the City' - 16 - 17 november 2023 (Deadline 15 maart 2023)

De VUB en ULB organiseren een conferentie op 7 en 8 december 2023 getiteld "Food, Rules and the City". U kan hieronder de call for papers raadplegen.

Life has always been intrinsically tied to the city's market for food. With today's everincreasing urban populations and unseen climatic and agricultural challenges, the significance of studying food markets has come even more to the fore. Understood both in the physical and abstract sense, food markets have been central to the main urban concerns, like ensuring food supply, providing revenues, or preserving social order. Because of this importance, food markets crystallised multiple key stakes for authorities, producers, consumers, and other urban actors, making their regulation a strategic issue. It is therefore not surprising that from the first medieval written texts to modern legislations, a huge body of regulative measures has been produced to supervise them. Although the societal, technological, economic and regulatory context shifted throughout the centuries, the actors' need and desire to retain control over urban food markets remained unchanged.

The historiography on European urban food markets has stressed their structural importance for urban economies and has revealed how they were shaped by the interests of the actors rather than by self-regulating mechanisms. However, research has predominantly been constrained to classical chronological boundaries and has failed to consider the persisting need for regulation on food markets from a diachronic perspective, which would allow a more extensive view of continuity and change in this vital aspect of urban life. Seeking to adopt such a long-term perspective and to explore more fully than before the social and political dynamics underlying these regulations, this conference will bring together recent research into motivations, reasoning and strategies applied by economic actors in the making of food market regulations in European cities from the 15th to the 20th century. Through its wide chronological and geographical scope, the conference seeks to confront different methodologies to study the ever-present matter of food market regulation as well as different approaches of various historical actors, institutions, and contexts in handling enduring concerns.

This conference welcomes contributions relating to:

- Urban food market regulation;
- The actors involved in (un)successfully shaping policy;
- The motivations and interests of involved actors, as well as their discourse;
- Regulations of urban food markets trades of either local, interregional or international scope;
- Regulation-based approaches of the food supply and food scarcity; quality control and public health policy; consumer protection; relations between the actors present on commodity markets, including conflicts and their management; trade monopoly and competition issues; the influence of liberalisation, deregulation trends on urban food market provisions; etc.;
- ...

This joint conference will take place on both the ULB and VUB campuses in Brussels. We particularly encourage early career researchers to apply. To apply, submit a proposal to

brusselsfoodconference2023@gmail.com stating your name, academic affiliation, a short bio (approx. 150 words), provisional title, and an abstract (200 words) of the paper you would like to present. Applicants should submit their abstract by 15 April 2023 and will be notified regarding the acceptance of their submission by 15 May 2023. There will be a €15 registration fee. For further information or questions please e-mail us at brusselsfoodconference2023@gmail.com.

De volledige call for papers kan u [hier](#) raadplegen.

Call for papers – 2023 volume ‘Rechtskultur, The making of Europe’ (Deadline 30 oktober 2023)

Shaping Europe is het thema van de jaargang 2023 van Rechtskultur. De vorming van Europa staat al tientallen jaren centraal in juridische, politieke, filosofische en economische debatten. Tegenwoordig staat de identiteit van de Europese constructie op het spel. Met Shaping Europe willen de redacteuren zich richten op de wijze waarop wetgevers, rechtbanken en rechtsgeleerden door de eeuwen heen hebben bijgedragen aan verschillende concepten en verhalen over Europa en op de erfenis van deze verschillende opvattingen. De redactie verwelkomt bijdragen uit alle relevante wetenschapsgebieden met een maximale lengte van 100.000 tekens. Bijdragen moeten worden ingediend via rechtskultur@ur.de voor 30 oktober 2023. Alle bijdragen worden beoordeeld via een peer review. De toelating voor publicatie berust uitsluitend op de verdiensten van de bijdrage.

Kalender

6 maart 2023 – Causerie van prof. Hylkje de Jong (VU) voor het Gents Instituut voor Rechtsgeschiedenis, Gent

Tijdstip: 6 maart, 16:00

Locatie: Vergaderlokaal 'Non bis in idem', Universiteitstraat 4, 9000 Gent

In het kader van de OVR-wisselleerstoel van Hylkje de Jong aan de Vrije Universiteit Brussel, geeft de leerstoelhouder op maandag 6 maart een causerie in Gent over “het nut van digitale archiefontsluiting: De civiele procesdossiers van het Hof van Holland, het Hof van Utrecht, het Hof van Friesland en het Hof van Gelre en Zutphen (1700-1811)”.

De lezing gaat over het HUF-project dat de spreker aan de Vrije Universiteit Amsterdam is gestart. Dit project bestaat uit onderzoek in de civiele procesdossiers van het Hof van Holland, Utrecht, Friesland en (later aangesloten) Gelre en Zutphen. Aan de hand van voorbeelden uit het Hof van Friesland en Gelre en Zutphen schetst de spreker wat het nut is van digitale archiefontsluiting en wat de voordelen van het gebruik van netwerkanalyse zijn.

Iedereen welkom!

Dank om een mailtje te sturen aan Karin.Pensaert@ugent.be.

7-31 maart 2023 – Spring School Historical Performance Studies 2023, Groningen

Tijdstip: 7-31 maart 2023

Locatie: Groningen

This Spring School is organised by Ghent University (Doctoral School AHL), University of Groningen, University of Göttingen, the Huizinga Institute and the Dutch Research School for Medieval Studies to stimulate contacts and exchange between PhD candidates and ReMa students in the field of literary studies, cultural history, art history, media studies, theatre studies, musicology, history of dance, history of religion, history of science, and early modern and medieval history.

Topic

Scholars of the medieval and early modern period encounter the concept of performance in various disciplines. The notion of performativity is no longer limited to the study of traditional theatrical arts but also employed to deepen our understanding of social, political, and religious events and rituals. This Spring School will therefore pay attention to a wide range of performances in history, from political gatherings, religious rituals, and courtroom proceedings to theatre, concerts, and dance. It combines a focus on the medieval and early modern period with an interdisciplinary perspective, attending to the theoretical background of performance studies, its related concepts, and its more practical sides. Moreover, the Spring School will enable speakers and participants to reflect on new methodological approaches, including digital humanities, the intertwinement of arts and science, and research through performance.

Approaches

The course takes four recent lines of research in the field of historical performance studies and their related concepts as a starting point: rituals & performativity, embodiment & self-fashioning, computational approaches, and cultural techniques. Specialists from various scholarly backgrounds (cultural history, history of knowledge, literary studies, and theatre history) will reflect on how they define and apply the above-mentioned concepts in their own research.

An accompanying reading list will offer the participants a stepping stone to engage in further reflection and discussion. Through short pitches, the attending PhD and Research Master students will reflect on the possibilities and difficulties of working with the concerning concepts in their own research projects. More informal talks about historical performance studies will be possible during a thematic guided walk through Groningen and a workshop on historical acting techniques.

Program

Session I: Walk through Groningen – Guide: Renée Vulto (Utrecht University)

Session II: Rituals and Performativity – Lecturers: Marian Füssel (University of Göttingen) & Rina Knoeff (University of Groningen)

Session III: Embodiment, Performativity & Self-fashioning – Lecturers: Sidia Fiorato (University of Verona) & Catrien Santing (University of Groningen)

Session IV: Digital Humanities and Historical Performance Studies – Lecturer: Erika Kuijpers (Vrije Universiteit Amsterdam)

Session V: Workshop Digital Humanities – Lecturers: Dinah Wouters (Huygens Institute) & Andrea Peverelli (Huygens Institute)

Session VI: Workshop Historical Acting Techniques – Teacher: Laila Neuman (Leiden University)

Session VII: Imagineering – Lecturers: Frans-Willem Korsten (Leiden University) & Kornee van der Haven (Ghent University)

Registration

PhD students and ReMa students are invited to register for this course through the following link: [registration form](#). Please note that there is a limited number of places available for this course. After your registration you will soon receive more information about whether your registration can be confirmed or not. Some of the participating graduate/doctoral schools and research groups will cover tuition and lodging for their participating members (please wait for more information after your registration).

Organising institutions and partners

This Spring School is an initiative of GEMS (Group for Early Modern Studies, Ghent University), Thalia (Ghent University-Vrije Universiteit Brussel), Doctoral Schools AHL (Ghent University), University of Göttingen, ICOG (Research Institute for the Study of Culture, University of Groningen), the Huizinga Institute (Netherlands Graduate School for Cultural History, Utrecht University) and the Dutch Research School for Medieval Studies, in close cooperation with, IEMH (Institute for Early Modern History (Ghent University-Vrije Universiteit Brussel), Onderzoeksgroep Nieuwe Tijd (Katholieke Universiteit Leuven), Ruusbroecgenootschap (University of Antwerp), and Research Centre for Visual Poetics (University of Antwerp).

7 maart 2023 – Lezing bij Forum Romanum: prof. dr. Dave De Ruyscher: ‘Cessio bonorum: een opmerkelijke receptie in de zestiende eeuw’, Amsterdam

Tijdstip: 7 maart, 17:30

Locatie: IN 2A-45 (Initium (2^e verdieping), Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam))

Op 7 maart geeft prof. dr. Dave De Ruyscher een lezing bij *Forum Romanum*: ‘*Cessio bonorum*: een opmerkelijke receptie in de zestiende eeuw’. Voor meer info kan u terecht bij prof. dr. mr. Hylkje de Jong (h.de.jong@vu.nl)

8 maart 2023 - Inauguraal college van de Wisselleerstoel van de Stichting tot Uitgaf der Bronnen van het Oud-Vaderlands Recht 2022-2023, prof. mr. Hylkje de Jong.

Op woensdag 8 maart 2023 spreekt prof. mr. Hylkje de Jong (hoogleraar rechtsgeschiedenis, Vrije Universiteit Amsterdam), die deze leerstoel aan onze Faculteit bekleedt, een rede uit met als onderwerp: *Motieven in het archief van de (Soevereine) Raad van Brabant*

Het publiek wordt verwacht in de Promotiezaal van de Vrije Universiteit Brussel (Gebouw D, tweede verdieping) om 14:00.

Na een inleiding door de decaan stellen de proximi van de leerstoel, Prof. dr. Frederik Dhondt (CORE), prof. dr. Dave De ruyscher (CORE) en Prof. dr. Klaas Van Gelder, de leerstoelhouder voor.

Het inauguraal college wordt gevolgd door de uitreiking van de penning Oud-Vaderlands recht 2022-2023 namens het bestuur van de Stichting OVR (Prof. dr. Georges Martyn (UGent), Prof. em. Dr. Louis Berkvens (Maastricht) en dhr. Paul Brood.

Na afloop volgt een receptie aan de promotiehal, aangeboden door de onderzoeksgroep CORE. De campus is vlot bereikbaar met de trein (station Etterbeek), de metro (lijn 5, halte Delta of Pétillon) en de tram (lijn 7/25, halte VUB of Etterbeek). Wie wenst te parkeren met de wagen, neemt best met ons contact op. Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen bij drs. Rodrick Van der Smissen op Rodrick.Van.der.Smissen@vub.be ten laatste op 22 februari 2023.

Zie voor de uitnodiging [hier](#).

20 maart 2023 – Lectio prof. dr. Ulrike Babusiaux: ‘Narrative Structures in Roman Legal Writing – Iulius Paulus’.

Tijdstip: 20 maart, 17:30

Locatie: afdeling Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Leiden (Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden, ter hoogte van kamer A3.12).

Op 20 maart 2023 zal prof. dr. Ulrike Babusiaux, hoogleraar Romeins Recht, Privaatrecht en Rechtsgeschiedenis aan de Universiteit van Zürich, een lectio verzorgen voor Philips van Leyden *b.p.*, dispuut voor Romeins recht en Europese rechtsgeschiedenis te Leiden. De lectio is getiteld “Narrative Structures in Roman Legal Writing – Iulius Paulus” en zal in het Engels worden gehouden:

Iulius Paulus is one of the three Severan jurists whose works make up most of the tradition in Justinian’s Digest. His writings comprise both libri quaestionum (books of questions) and libri responsorum (books of replies), which today’s research characterizes as “casuistic works”.

Whereas the casuistic nature of Roman law is a well-established paradigm, the case itself, the narrative, or in the terms of ancient rhetoric: the narratio, needs further exploration and explanation. A useful tool for this task can be found in ancient rhetoric. In fact, the treaties of rhetoric teach that narrative (narratio) cannot only be used to present the case (causa), but – when used as a digression – can serve different argumentative strategies.

The lecture intends to use narrative and narratological analysis to deepen the understanding of casuistic structures in Paulus’ libri quaestionum and to reconstruct – in some instances – the original structure of Paul’s text that has been heavily cut by the Justinianic compilers.

U bent van harte uitgenodigd om de lectio bij te wonen. Vóór de lectio vindt vanaf 17:30 een borrel plaats op de afdeling Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Leiden (Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden, ter hoogte van kamer A3.12). De lectio vangt vervolgens aan om 18:30 uur. U wordt verzocht zich aan te melden via philipsvanleyden@gmail.com.

In april 2023 organiseert Philips van Leyden *b.p.* de volgende lectiones:

- 6 april: dr. Maarten Manse over recht in Nederlands-Indië.
- 20 april: mr. Jan Lokin jr. over afscheiding van bestanddelen naar Romeins recht.

Meer informatie over deze evenementen volgt.

27 en 28 maart 2023 – Lezing door Prof. Jørn Øyrehagen Sunde ‘Comparing supreme courts in Europe’ en ‘Scandinavian and Viking legal history’

Tijdstip: 27 maart, 8:30-10:30; 28 maart, 10:45-12:45

Locatie: Louvain Global College of Law

The Louvain Global College of Law verwelkomt Prof. Jørn Øyrehagen Sunde van de University of Oslo in maart en april. Prof. Øyrehagen Sunde zal een lezing geven aan de bachelorstudenten over:

- "Scandinavian and Viking legal history" op dinsdag 28 maart, 8:30-10:30
- "Comparing supreme courts in Europe" op maandag 27 maart, 10:45-12:45

Voor meer info kan u contact opnemen met caroline.laske@uclouvain.be.

Tevens zal hij op woensdag 29 maart 14:00-18:00 ook twee research seminars houden voor pre-en postdocs over:

- "The implications of textual variations in legal sources"
- "Digitising legal source texts : what impact for legal research?"

De volgende informatie werd daarbij meegegeven:

1. The implications of textual variations in legal sources

Legal texts and sources, in particular different copies or fragments of the same text, often show textual variations which make it possible to detect patterns of discourse about fundamental matters such as right and wrong, good and evil, etc. How do such textual variations impact legal research and what are the methodological implications? This type of problem can arise in relation to all kinds of legal texts/sources.

Students who have grappled with issues of textual variations are encouraged to prepare questions or case studies in relation to their own research and/or in relation to any methodological issues caused by textual variations.

2. Digitization of legal source texts: what challenges for legal research?

When law went from oral to written law in the twelfth and thirteenth centuries, and from written to printed law in the seventeenth and eighteenth centuries, law and society changed dramatically. What happens when law goes from printed to digital law? The volume of legal texts and sources has risen exponentially over the last few decades. Foreign legal sources are increasingly entangled with domestic ones facilitated by speedy digital translation programs. The digitization process has enabled printed law to appear on screen over the last decades and this data can be handled in its mass with new digital tool for communicating, finding and analysing law. How does the use of these new digital possibilities impact legal research and methodologies. What is the potential for exploring new angles, perspectives and contextualisation within legal research?

Students who are using digitised sources or digital research tools are encouraged to share their case studies during the seminar. Those who have often wondered whether the use of such tools would enhance some aspect of their research are also welcome to ask questions.

De twee seminaries vinden plaats op woensdag 29 maart 2023 van 14u tot 18u in auditorium MORE 54 (Collège Thomas More, Place Montesquieu 2, 1348 Louvain-la-Neuve) en staan open voor alle onderzoekers en doctoraatsstudenten. Tussen de twee sessies wordt een

gemeenschappelijke koffiepauze georganiseerd, zodat studenten de gelegenheid hebben om met elkaar en met Jørn Øyrehagen Sunde meer informeel te praten.

Registratie

Als je wil deelnemen, stuur dan voor 27 maart een mailtje naar Caroline Laske caroline.laske@uclouvain.be. Vermeld de vragen die u wilt bespreken, omdat dit de moderatie zal vergemakkelijken. Ook als je geen specifieke vragen hebt in verband met je doctoraat, ben je van harte welkom. Gelieve u dan ook aan te melden."

14 april 2023 – Afscheidssymposium ter ere van Harry Dondorp, Amsterdam

Tijdstip: 14 april, 16:30-18:30

Locatie: Vrije Universiteit in Aurora (Hoofdgebouw VU, De Boelelaan 1105, Amsterdam)

In de loop van dit jaar neemt Harry Dondorp afscheid van de Vrije Universiteit, waar hij meer dan 40 jaar Rechtsgeschiedenis heeft gedoceerd. Harry heeft over het middeleeuwse Romeinse recht gepubliceerd; daarnaast is hij een internationaal erkend en zeer gewaardeerde kanonist, letterlijk een doctor in de beide rechten! Een dergelijk afscheid dient luister bijgezet te worden. Op vrijdag 14 april organiseert de Vrije Universiteit dan ook vanaf 13.30 tot 16.30 een afscheidssymposium over thema's die zijn wetenschappelijke interesses raken. Dat zal plaatsvinden aan de Vrije Universiteit in Aurora (Hoofdgebouw VU, De Boelelaan 1105, Amsterdam).

U bent van harte uitgenodigd deel te nemen aan het symposium, waar prof. Wolfgang Ernst (Oxford), prof. David Ibbetson (Cambridge), prof. Yves Mausen (Freiburg) en prof. Andreas Thier (Zürich) zullen spreken, en met uw aanwezigheid uw waardering voor Harry uit te drukken. Na het symposium bent u vanaf 16:30 uiteraard welkom bij de facultaire afscheidsbijeenkomst en receptie. Deze duurt tot 18:30.

In verband met de organisatie verzoek ik u zich vooraf op te geven op secretariaat.rr.tls.rch@vu.nl. Uiteraard bent u ook zonder opgave van harte welkom.

Het programma kan u [hier](#) terugvinden. Voor meer informatie kan u contact opnemen met prof. Hylkje de Jong (h.de.jong@vu.nl)

19 april 2023- Journée d'étude consacrée à l'histoire et au droit de la Principauté de Liège

Op 19 april organiseert de Universiteit van Luik (Jean-François Gerkens) in samenwerking met Wim Decock (UCLouvain/ULiège) een studiedag gewijd aan de geschiedenis en het recht van het Prinsdom Luik. Het doel van de dag is een historiografische evaluatie van dit onderzoeksterrein op te stellen en samen pistes voor toekomstig onderzoek te schetsen.

Het programma is [hier](#) terug te vinden.

De toegang is vrij, maar er wordt gevraagd in te schrijven via of via de QR-code die je [hier](#) terugvindt.

Voor meer info: zie [hier](#) of via het [facebookevenement](#).

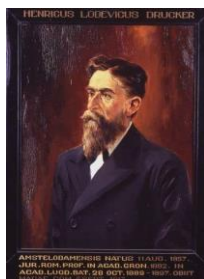
28 april 2023 – Presentatie van de biografie van H.L. Drucker, Leiden, Nederland

Op 28 april 2023 vind in Leiden de presentatie van de biografie van H.L. Drucker plaats. Hieronder kan u het programma terugvinden.

Plaats: Volkshuis, Apothekersdijk 33 Leiden

Programma

14.30 uur - 15.00 uur	Inloop
15.00 uur - 15.15 uur	<i>Het schrijven van deze biografie</i> door prof.em.dr. Gert Jan Veerman
15.15 uur - 15.30 uur	<i>De betekenis van prof. H.L. Drucker voor de rechtswetenschap</i> door prof.mr. Corjo Jansen, hoogleraar rechtsgeschiedenis aan de Radboud Universiteit
15.30 uur – 15.45 uur	<i>De politieke betekenis van mr. H. L. Drucker</i> door dr. Meine Henk Klijnsma, voormalig directeur parlementaire hervorming en auteur van ‘Om de democratie.’
15.45 uur – 16.00 uur	<i>De ‘vaderhonger’ van Lodewijk en Wilhelmina Drucker</i> door drs. Akke Veerman-Hoornstra, klinisch psycholoog/psychoanalytica/infant mental healthspecialist
16.00 uur – 16.10 uur	Uitreiking van het eerste exemplaar aan de burgemeester van Leiden, drs. Henri Lenferink
16.10 uur – 17.00 uur	Een drankje toe

De biografie zal ter plekke te koop zijn

8-10 juni 2023 – Conferentie ‘Standardisation and Localism in the Legal and Economic world of the Romans’, Brussel en Gent

Tijdstip: 8-10 juni

Locatie: Brussel en Gent

Van 8-10 juni 2023 organiseren Emilia Mataix (Bilbao, Universidad del País Vasco UPV/EHU), Koenraad Verboven (Ghent University), Paul Erdkamp (Brussels, VUB) onder het internationale netwerk ‘Structural Determinants of Economic Performance in the Roman World’ en het Comité voor Rechtsgeschiedenis (KVAB) de conferentie ‘Standardisation and Localism in the Legal and Economic world of the Romans’ te Gent en Brussel.

Het gebruik van standaarden in de Romeinse wereld komt tot uiting in de productie van voorwerpen, het gebruik van meeteenheden, de aanleg van infrastructuur, maar ook in de symbolische voorstelling van macht door middel van materiële cultuur, alsmede in het gebruik van standaardcontracten of het reproduceren van juridische formuleringen. Het effectieve gebruik van deze standaarden toont aan dat individuele overtuigingen, culturele normen en formele instellingen op elkaar werden afgestemd om het vertrouwen tussen partijen te versterken. Rome kende een proliferatie van dergelijke abstracte systemen van vertrouwen, bijvoorbeeld door het gebruik van standaardmaten en gewichten, die het leven van mensen diepgaand beïnvloedden, van de meest publieke tot de meest intieme omgeving.

Een van de paradoxen van de Romeinse wereld is echter dat, terwijl standaardvoorwerpen of -praktijken die Romeinse invloeden weerspiegelen zich over verschillende gebieden verspreidden, de uitbreiding daarvan in veel gevallen gepaard ging met de verdere ontwikkeling of assimilatie van buitenlandse praktijken, voorwerpen of concepten, waardoor culturele tradities werden vermengd met elkaar of juist de zelfidentiteit op lokaal niveau werd versterkt. Een belangrijk voorbeeld zijn de gewichten die in verschillende oostelijke mediterrane havens werden gebruikt en waarbij Romeinse keizerlijke eenheden werden omgezet in lokale eenheden.

Deze internationale conferentie zal gewijd zijn aan de studie van de manifestaties van standaardisering en lokalisering in het recht en de economie van de Romeinse wereld, en bijgevolg de impact ervan op diverse fenomenen zoals symbolen, rechtscultuur of handelspraktijken, maar ook op de materiële cultuur, de infrastructuur en de landschappen. Het evenement heeft ook tot doel normen niet alleen te recontextualiseren als echo's van de Romeinse overheersing, maar ook als bewijs van diverse sociaaleconomische praktijken en interculturele ontmoetingen, en hoe deze materieel tot uiting komen als echo van kwesties als integratie, assimilatie, veerkracht of een combinatie van imperialistische en provinciale praktijken.

De conferentie richt zich op zes onderzoeksvragen:

- Wat is keizerlijk en wat lokaal in het gebruik van normen in verschillende contexten? Wat impliceert dat over schaal en integratie in de Romeinse wereld?
- Hoe onderhandelden mensen in het rijk over "Romeinse" normen en hoe integreerden ze die in hun samenleving, economie en cultuur? En omgekeerd?

- Wat zijn de etnische, cultureel-economische, juridische of politieke redenen achter de toekenning van specifieke namen aan verschijnselen of voorwerpen die verband houden met numerieke metrologie of schaal (bv. pecunia van pecus, schaap)? Omgekeerd, wat is het effect van de "identiteit" van een norm op de manier waarop mensen verschijnselen als de rekenmethodiek of de schaal waarnemen?
- Hoe idiosyncratisch of divers konden lokale aanpassingen van normen zijn om door verschillende economische actoren te worden begrepen?
- Hoe nauwkeurig moesten normen in de Romeinse wereld zijn?
- Hoe verhouden Romeinse gestandaardiseerde voorwerpen (bv. amforen of munten) of praktijken (bv. juridische procedures) en hun bijzonderheden zich tot hun beschrijvingen in tekstuele bronnen?

Het programma vindt u [hier](#).

Varia

Vacature juniorprofessoraat over de geschiedenis van Vlaanderen vanuit het perspectief van Europese en globale verstrengeling, Universität Paderborn

De Universiteit van Paderborn heeft een vacature voor een juniorprofessor over de geschiedenis van Vlaanderen vanuit het perspectief van Europese en globale verstrengeling.

Tot het takenpakket van de juniorprofessor behoren niet alleen het geven van cursussen binnen de vaste studieprogramma's van het Historische Instituut en het nieuwe masterprogramma „BeNeLux-Studien“ met een totale leslast van 4 Semesterwochenstunden oftewel lesuren, maar ook actieve medewerking in het Belgiëcentrum en het BelgienNet van de universiteit, alsook deelname aan het onderzoeksnetwerk over het ontstaan van de BeNeLux-regio dat momenteel opgericht wordt.

Organisatie

Universität Paderborn, Fakultät für Kulturwissenschaften, Historisches Institut

Contactpersoon

Prof. Dr. Sabine Schmitz

E-mailadres

sschmit@mail.uni-paderborn.de

Organisatie website

bewerbung.uni-paderborn.de

Voor meer informatie, zie [hier](#).

Vacature doctoraatsonderzoeker voor het FWO Senior Onderzoeksproject, Universiteit Gent

De Vakgroep Geschiedenis van de Universiteit Gent werft aan: 1 doctoraatsonderzoeker (m/v/x) voor het FWO Senior Onderzoeksproject: *“A Pragmatic Reality: The Performance and Codification of Collective Agency in the ‘Age of Freedom’ of Urban Communities in the Southern Low Countries and Northern France (late 11th - early 13th Centuries)”*.

Voor de omschrijving van het project en de functie, evenals het gezochte profiel, zie uitgebreid [hier](#).

Hoe te solliciteren?

Solliciteer uiterlijk op **vrijdag 31 maart** via e-mail naar els.depaermentier@ugent.be met de volgende documenten (aan te leveren in pdf):

- Motivatiebrief
- Curriculum vitae
- Masterscriptie

De kandidaten zullen kort na het verstrijken van de deadline op de hoogte worden gebracht van de uitslag van de eerste selectieronde. De interviews voor de tweede selectieronde zullen plaatsvinden in de **week van 24-28 april 2023**.

Wie meer informatie wenst kan zich wenden tot Els De Paermentier (els.depaermentier@ugent.be).

Bron: [Vlaamse Werkgroep Mediëvistiek](#)

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be.